

Suvestinė redakcija nuo 2023-02-13

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2010, Nr. [96-5014](#), i. k. 1102055ISAK000VA-88

Nauja redakcija nuo 2023-02-13:

Nr. [VA-43](#), 2022-05-04, paskelbta TAR 2022-05-04, i. k. 2022-09393

**VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS
VIRŠININKAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ GABENIMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2010 m. rugpjūčio 2 d. Nr. VA-88
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos akcizų įstatymu ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 21 punktu ir 22.9 papunkčiu,
t v i r t i n u Akcizais apmokestinamų prekių gabenimo taisykles (pridedama).

**VIRŠININKO PAVADUOTOJA,
ATLIEKANTI VIRŠININKO FUNKCIJAS**

VILMA VILDŽIŪNAITĖ

PATVIRTINTA

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos viršininko
2010 m. rugpjūčio 2 d. įsakymu Nr. VA-88
(Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos viršininko
2022 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. VA-43
redakcija)

AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ GABENIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Akcizais apmokestinamų prekių gabenimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato:

1.1. kaip turi būti parengtas elektroninis akcizais apmokestinamų prekių vežimo, taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą, dokumentas ir supaprastintas elektroninis akcizais apmokestinamų prekių, kurių akcizai sumokėti, vežimo dokumentas (toliau abu kartu – e-AD / e-SAD);

1.2. kaip turi būti patvirtinti e-AD / e-SAD projekte pateikti duomenys, kaip šiam dokumentui turi būti suteikiamas unikalus administracinis nuorodos kodas, kaip toks kodas turi būti pranešamas akcizais apmokestinamų prekių siuntėjui (toliau – siuntėjas);

1.3. kaip rengiamas pranešimas apie akcizais apmokestinamų prekių (toliau – prekės) gavimą, kokia tvarka turi būti patvirtinti pranešime apie gavimą pateikti duomenys, kaip tokiam pranešimui turi būti nurodyti gautų prekių kiekių neatitikimai išsiųstiesiems, kaip šis pranešimas turi būti išsiųstas prekių išsiuntimo Europos Sąjungos valstybės narės (toliau – valstybė narė) kompetentingoms institucijoms;

1.4. kaip siuntėjas gali atšaukti parengtą elektroninį akcizais apmokestinamų prekių vežimo, taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą, dokumentą, kaip keisti prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gavėją, kaip suskaidyti energinių produktų, kuriems taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimą;

1.5. kaip siuntėjas gali keisti prekių paskirties vietą;

1.6. kaip siuntėjui turi būti persiųstas pranešimas, kuriuo patvirtinamas prekių išgabenimo iš Europos Sąjungos teritorijos faktas;

1.7. kaip informuojamos išsiuntimo valstybės narės kompetentingos institucijos, kai į Lietuvos Respubliką atgabentų prekių kiekis neatitinka išsiųsto arba kai gabenimo per Lietuvos Respublikos teritoriją metu nustatomi gabenamų prekių kiekio neatitikimai, kurie nebuvo nustatyti anksčiau, ar gabenimo pažeidimai;

1.8. kaip prekės turi būti gabenamos, taikant atsargines procedūras.

Taisyklės taip pat nustato papildomus prekių gabenimo ir gabenimo įforminimo reikalavimus.

2. Taisyklės parengtos, vadovaujantis 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva (ES) 2020/262, kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka (toliau – Direktyva), 2009 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 684/2009, kuriuo įgyvendinamos Tarybos direktyvos 2008/118/EB nuostatos, susijusios su akcizais apmokestinamų prekių, kurioms pritaikytas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimo kompiuterinėmis procedūromis (toliau – Reglamentas), 2012 m. gegužės 2 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 389/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo akcizų srityje ir panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 2073/2004 (toliau – Reglamentas Nr. 389/2012), 2021 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2021/2263, kuriuo dėl nepriklausomų smulkiųjų alkoholinių gėrimų gamintojų pažymėjimo kodo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/323 (toliau – Reglamentas Nr. 2021/2263), Lietuvos Respublikos akcizų įstatymu.

3. Taisyklių turi laikytis:

3.1. akcizais apmokestinamų prekių sandėlių (toliau – sandėlis) savininkai, registruoti akcizais apmokestinamų prekių gavėjai (toliau – registruotas gavėjas), registruoti akcizais apmokestinamų prekių siuntėjai (toliau – registruotas siuntėjas), patvirtinti akcizais apmokestinamų prekių gavėjai (toliau – patvirtintas gavėjas) ir patvirtinti akcizais apmokestinamų prekių siuntėjai (toliau – patvirtintas siuntėjas), gabenantys prekes;

3.2. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos ir santrumpos:

4.1. **ARC** – unikalus administracinis nuorodos kodas, kuris suteikiamas elektroniniam akcizais apmokestinamų prekių vežimo, taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą, dokumentui / supaprastintam elektroniniam akcizais apmokestinamų prekių, kurių akcizai sumokėti, vežimo dokumentui;

4.2. **e-AD** – elektroninis akcizais apmokestinamų prekių vežimo dokumentas, naudojamas, kai prekės gabenamos, taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą;

4.3. **e-SAD** – supaprastintas elektroninis akcizais apmokestinamų prekių vežimo dokumentas, naudojamas, kai gabenamos prekės, kurių akcizai sumokėti;

4.4. **e-RoR** – elektroninis pranešimas apie prekių gavimą, kurį rengia gavėjas, o gabenimo į Akcizų įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 2, 6–9 punktuose nurodytas vietas atvejais – mokesčių administratorius;

4.5. **gabenimas su sumokėtais akcizais** – prekių, kurios buvo išleistos į laisvą apyvartą vienos valstybės narės teritorijoje, gabenimas į kitos valstybės narės teritoriją komerciniais tikslais;

4.6. **gavėjas** – sandėlio savininkas, registruotas gavėjas, Akcizų įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 2, 6–9 punktuose nurodyti asmenys, patvirtintas gavėjas;

4.7. **SEED** (angl. *System for Exchange of Excise*) – Akcizų informacijos mainų sistema pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 389/2012 19 straipsnio 1 dalį;

4.8. **siuntėjas** – sandėlio savininkas, registruotas siuntėjas, patvirtintas siuntėjas ir laikinai patvirtintas siuntėjas, kurie išgabena prekes.

4.9. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Akcizų įstatyme, Direktyvoje, Reglamente, Reglamente Nr. 389/2012 ir Reglamente Nr. 2021/2263 vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS

ELEKTRONINIO AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ VEŽIMO DOKUMENTO IR SUPAPRASTINTO ELEKTRONINIO AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ VEŽIMO DOKUMENTO PROJEKTO RENGIMAS

5. Vykdyti e-AD / e-SAD rengimą ir gavimo patvirtinimą, naudojantis Valstybinės mokesčių inspekcijos Akcizų informacinė sistema (toliau – AIS), leidžiama tik siuntėjo / gavėjo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų srities Mano VMI atstovui, kuriam Valstybinės mokesčių inspekcijos portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų srities mano VMI naudojimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2012 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. VA-91 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų srities Mano VMI naudojimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka suteikiama teisė prisijungti prie AIS, bei siuntėjui / gavėjui, turinčiam galiojantį SEED identifikacinį numerį.

6. Siuntėjas sukurti ir patvirtinti e-AD / e-SAD projektą gali ne anksčiau kaip prieš 7 kalendorines dienas iki prekių išgabavimo dienos.

7. Rengti e-SAD projektą ir jį patvirtinti gali tik patvirtinto siuntėjo ar laikinai patvirtinto siuntėjo statusą turintys subjektai.

8. e-AD / e-SAD projektai gali būti rengiami:

8.1. tiesiogiai, kai e-AD / e-SAD duomenys įvedami į AIS per naudotojo sąsają;

8.2. naudojant žiniatinklio paslaugą (angl. *Web Service*), skirtą e-AD / e-SAD duomenų rinkmenai, kuri parengta pagal e-AD / e-SAD importo / eksporto failų formatų specifikaciją;

8.3. naudojant e-AD / e-SAD duomenų rinkmeną, kuri parengta pagal e-AD / e-SAD importo / eksporto failų formatų specifikaciją.

9. e-AD / e-SAD perdavimas iš AIS į kitų valstybių narių kompetentingų institucijų akcizų sistemas ir iš kitų valstybių narių kompetentingų institucijų akcizų sistemų į AIS automatiškai vykdomas per Europos Sąjungos sukurtą bendrą platformą.

10. e-AD / e-SAD projektas rengiamas, vadovaujantis Reglamento ir jo priedų nuostatomis bei Taisyklių II ir III skyriuje išdėstytomis nuostatomis.

11. Siuntėjas privalo užpildyti visus pagal Reglamentą privalomus e-AD / e-SAD projekto laukus. Kai laukai užpildomi lietuvių kalba, atitinkamame e-AD / e-SAD lauke turi būti nurodytas naudotos kalbos kodas „LT“.

12. e-AD / e-SAD projekto rengimas pradedamas, parenkant tinkamą išvežimo operaciją.

13. Kiekvienam pradėtam rengti ar įkeltam į AIS e-AD / e-SAD projektui AIS suteikia būseną „Ruošiamas“ ir priskiria sekos numerį „1“.

14. Kiekvienam pradėtam rengti ar įkeltam į AIS e-AD / e-SAD projektui AIS suteikia iš 22 simbolių sudarytą vidinį identifikacinį numerį pagal taisyklę:

14.1. išvežimo operacijos kodas (2 simboliai):

14.1.1. išgabenimas į sandėlį Lietuvos Respublikoje – „S1“;

14.1.2. išgabenimas į kitą sandėlį, esantį kitoje valstybėje narėje, – „S3“;

14.1.3. išvežimo operacijos kodas (2 simboliai) – eksportui „A1“ arba eksportui per kitą valstybę narę „A5“;

14.1.4. išgabenimas kitos valstybės narės registruotam gavėjui – „S4“;

14.1.5. išgabenimas kitos valstybės narės laikinai registruotam gavėjui – „S5“;

14.1.6. išgabenimas kitoje valstybėje narėje įsikūrusioms užsienio šalių diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms, šių atstovybių ir įstaigų nariams – „A6“;

14.1.7. išgabenimas kitoje valstybėje narėje įsikūrusioms Šiaurės Atlanto sutarties organizacijoms – „A7“;

14.1.8. išgabenimas nežinomam gavėjui kitoje valstybėje narėje – „AN“;

14.1.9. išgabenimas tiesioginio pristatymo adresu kitoje valstybėje narėje – „AT“;

14.1.10. išgabenimas kitos valstybės narės patvirtintam gavėjui – „P1“;

14.1.11. išgabenimas kitos valstybės narės laikinai patvirtintam gavėjui – „P2“;

14.2. subjekto trumpasis numeris – raidė „A“ ir 4 skaičiai – kai siuntėjas yra sandėlis;

14.3. paskutiniai 5 SEED numerio simboliai – 4 skaičiai ir:

14.3.1. raidė „D“, kai siuntėjas yra registruotas siuntėjas;

14.3.2. raidė „S“, kai siuntėjas yra sandėlio savininkas;

14.3.3. raidė „P“, kai siuntėjas yra patvirtintas siuntėjas;

14.3.4. raidė „K“, kai siuntėjas yra laikinai patvirtintas siuntėjas;

14.4. e-AD / e-SAD projekto rengimo būdą nusakanti raidė:

14.4.1. „V“ – kai e-AD / e-SAD parengtas AIS ar į šią sistemą įkeltas;

14.4.2. „R“ – kai prekės išgabentos, taikant atsarginę prekių gabenimo procedūrą;

14.5. eilės numeris – tai paskutinio į AIS pateikto e-AD / e-SAD vidinis identifikacinis numeris, padidintas vienetu.

15. Siuntėjas rengiamame e-AD gali nenurodyti gavėjo duomenų, jei:

15.1. e-AD projektas rengiamas energiniams produktams, kuriems taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenti jūra ar vidaus vandenimis, gavėjui, kuris nėra tiksliai žinomas e-AD projekto rengimo metu;

15.2. siuntėjo leidimo steigti sandėlį priede ar registruoto siuntėjo pažymėjimo priede yra įrašyta leidžiama vykdyti veikla „Išvežti prekes nenurodžius gavėjo“. Tokiu atveju AIS gavėjo duomenų grupėje automatiškai išsaugomas gavimo vietos tipo kodas „8 – nežinomas“.

Siuntėjas privalo užpildyti gavėjo duomenis nedelsdamas, kai tik šie duomenys siuntėjui tampa žinomi, ir ne vėliau kaip atgabenus prekes, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, į jų pristatymo vietą.

16. e-AD / e-SAD nurodomas kelionės laikas turi būti realus, tinkamai apskaičiuotas pagal atstumą tarp prekių išsiuntimo vietos ir pristatymo vietos.

17. Tais atvejais, kai prekes, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, lydi atleidimo nuo pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) ir akcizų sertifikatas, nepriklausomo smulkiojo alkoholių gėrimų gamintojo sertifikatas ar bet koks kitas pažymėjimas, susijęs su vežamomis prekėmis, siuntėjas turi užpildyti e-AD projekto lauką „Sertifikavimo dokumentų sąrašas“, nurodydamas tokio dokumento numerį.

18. Kai prekės, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, išgabenamos Akcizų įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 3, 6–9 punktuose nurodytiems asmenims, prieš jų išgabenimą AIS privalo būti registruoti kitos valstybės narės kompetentingos institucijos įgaliotų asmenų patvirtinti atleidimo nuo akcizų sertifikatai, suteikiantys teisę asmenims įsigyti prekes, taikant akcizų lengvatą. Siuntėjas, norėdamas užregistruoti AIS šiuos dokumentus, turi kreiptis į VMI prie FM el. paštu AISgabenimai@vmi.lt ir pateikti sertifikatą.

19. e-AD / e-SAD projektą rengiant šių Taisyklių 8.3 papunktyje nurodytu būdu, e-AD / e-SAD projekto duomenų byla į AIS rankiniu būdu įkeliami taip:

19.1. siuntėjas, naudodamasis AIS, turi nurodyti suformuotą e-AD / e-SAD projekto duomenų bylą XML formatu savo kompiuteryje ir inicijuoti duomenų įkėlimą į AIS;

19.2. AIS automatiškai patikrina e-AD / e-SAD projekto duomenų teisingumą pagal nustatytus ir AIS integruotus algoritmus.

20. Jei e-AD / e-SAD projekto duomenys teisingi, AIS išsaugo e-AD / e-SAD projektą ir atlieka veiksmus, nurodytus Taisyklių 13 punkte.

21. AIS pateikia e-AD / e-SAD projekto duomenis ekrane siuntėjo peržiūrai.

22. Siuntėjas naudodamasis AIS turi užpildyti reikalingus laukus laidavimo (garantijos) arba piniginių užstatų duomenų grupėje, jei prekių gabenimas yra vykdomas taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą.

23. e-AD / e-SAD projektą, kuris dar nepatvirtintas, siuntėjas gali redaguoti ar panaikinti.

24. Siuntėjas yra atsakingas už e-AD / e-SAD pateiktų duomenų teisingumą.

III SKYRIUS

PAPILDOMI LIETUVOS RESPUBLIKOJE RENGIAMŲ ELEKTRONINIO AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ VEŽIMO DOKUMENTO IR SUPAPRASTINTO ELEKTRONINIO AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ VEŽIMO DOKUMENTO PROJEKTO IR ELEKTRONINIO PRANEŠIMO APIE AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ GAVIMĄ PROJEKTO REIKALAVIMAI

25. e-AD / e-SAD projekte nurodomos prekių tarifinės grupės pagal Akcizų įstatyme nurodytų akcizais apmokestinamų prekių tarifinių grupių kodų klasifikatorių, patvirtintą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 156 „Dėl akcizais apmokestinamų prekių apskaitos“.

26. Kiekviename rengiamame e-AD projekte siuntėjas privalo nurodyti laidavimo (garantijos) ar piniginio užstato už prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimą duomenis. Laidavimo (garantijos) ar piniginio užstato sumas siuntėjas pasirenka iš AIS pateikiamo prievolių įvykdymo užtikrinimo dokumentų sąrašo.

Laidavimo (garantijos) ar piniginio užstato suma apskaičiuojama pagal mokėtinus akcizus už visas viename e-AD projekte nurodytas prekes, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, ir tam siuntėjui VMI prie FM nustatytą laidavimo (garantijos) ar piniginio užstato dydį, išreikštą procentais.

Atliekant gavėjo ar pristatymo vietos keitimą, kai keičiamas transportavimo būdas, atsižvelgiant į Piniginio užstato arba laidavimo (garantijos) už akcizais apmokestinamas prekes sumos dydžio nustatymo metodikos, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. VA-68 „Dėl Piniginio užstato arba laidavimo (garantijos) už akcizais apmokestinamas prekes sumos dydžio nustatymo metodikos patvirtinimo“, reikalavimus, turi būti tikslinamas mokestinių prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis.

27. e-AD / e-SAD projekte siuntėjas privalo nurodyti, ar išgabenamos prekės priklauso sandėlio savininkui, registruotam siuntėjui ar patvirtintam siuntėjui. Tais atvejais, kai prekės priklauso ne sandėlio savininkui, turi būti nurodomi papildomi asmens, kurio prašymu prekės yra laikomos sandėlyje / kuris yra prekių savininkas, duomenys (PVM mokėtojo kodas, įskaitant PVM mokėtojo kodo prefiksą, o jei asmuo PVM mokėtojo kodo neturi, šio asmens mokesčių mokėtojo kodas (ar jam prilygintas kodas) bei valstybė, suteikusi šį kodą).

28. e-AD / e-SAD projekte siuntėjas privalo užpildyti lauką „Prekės aprašymas“. Prekės aprašymas turi būti aiškus ir detalus, kad būtų galima identifikuoti gabenamą prekę.

29. Be Reglamento nuostatose ir jo prieduose nurodytos e-RoR projekte pateikiamos informacijos, gavėjas, gavęs prekes ir užpildydamas e-RoR projektą, papildomai privalo nurodyti:

29.1. maksimalią mažmeninę cigarečių pakuotės kainą, kai gauta 310 prekių tarifinė grupė;

29.2. cigarečių kiekį pakuotėje, kai gauta 310 prekių tarifinė grupė;

29.3. biologinės kilmės žaliavų dalį (procentais), kai gautos prekės priklauso biokuro tarifinėms grupėms;

29.4. tarifinę grupę. Kai siuntėjas dokumentą užpildo neteisingai, todėl nėra galimybės pasirinkti tarifinę grupę, tai gavėjas turi kreiptis į VMI prie FM el. paštu AISgabenimai@vmi.lt dėl tarifinės grupės priskyrimo e-AD / e-SAD;

29.5. ar atgabenamos prekės priklauso sandėlio savininkui, registruotam gavėjui ar patvirtintam gavėjui. Tais atvejais, kai atgabenamos sandėlio savininkui, registruotam gavėjui ar patvirtintam gavėjui nepriklausančios prekės, turi būti nurodomi asmens, kurio prašymu prekės yra laikomos sandėlyje / kuris yra prekių savininkas, duomenys (PVM mokėtojo kodas, įskaitant PVM mokėtojo kodo prefiksą, o jei asmuo PVM mokėtojo kodo neturi, šio asmens mokesčių mokėtojo kodas (ar jam prilygintas kodas) bei valstybė, išdavusi šį kodą).

30. Kai prekės, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenamos į kitoje valstybėje narėje nurodytą tiesioginio pristatymo vietą, siuntėjas privalo nurodyti tiesioginio pristatymo vietos duomenis:

30.1. pristatymo vietos pavadinimą;

30.2. adresą:

30.2.1. miestą / kaimą;

30.2.2. gatvę;

30.2.3. namo numerį;

30.2.4. pašto indeksą;

30.3. informacijos kalbą.

IV SKYRIUS ELEKTRONINIO AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ VEŽIMO DOKUMENTO IR SUPAPRASTINTO ELEKTRONINIO AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ VEŽIMO DOKUMENTO DUOMENŲ TVIRTINIMAS IR UNIKALIAUS ADMINISTRACINIO NUORODOS KODO SUTEIKIMAS BEI PRANEŠIMO IŠSIUNTIMAS GAVĖJUI

31. e-AD / e-SAD projektą, kurio visi reikalingi laukai užpildyti, siuntėjas gali registruoti ir patvirtinti.

32. e-AD / e-SAD tampa patvirtintas tuomet, kai AIS jam suteikia ARC numerį.

33. Prieš e-AD / e-SAD patvirtinimą AIS automatiškai tikrina e-AD / e-SAD projekto duomenų teisingumą. Jei e-AD / e-SAD:

33.1. projekte yra klaidų, tai AIS pateikia klaidų sąrašą. Toliau veiksmai nevykdomi, t. y. e-AD / e-SAD netvirtinamas. Tokiu atveju e-AD / e-SAD siuntėjas turi redaguoti e-AD / e-SAD projektą arba jį panaikinti;

33.2. projekto duomenys teisingi, tai e-AD / e-SAD užregistruojamas, jam suteikiamas ARC, užlaikomos laidavimo (garantijos) arba piniginio užstato sumos (jei prekės gabenamos, taikant akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimą).

34. Jei siuntėjas pateikia e-AD / e-SAD projektą XML formatu iš savo apskaitos sistemos, naudodamasis WEB Services informacinių technologijų sąsaja su AIS, tai AIS apdoroja gautą e-AD / e-SAD projektą ir, jei jis užpildytas be klaidų, patvirtina bei suteikia jam ARC numerį. Patvirtintas e-AD / e-SAD, kuriam priskirtas ARC, išsaugomas AIS ir toliau vykdomi veiksmai, nurodyti Taisyklių 35–37 punktuose.

Jei pateiktame e-AD / e-SAD projekte yra klaidų, AIS siuntėjo sistemai perduoda klaidos pranešimą.

35. Jei gavėjo šalis yra:

35.1. Lietuvos Respublika, tai AIS informaciniu pranešimu informuoja gavėją ir VMI prie FM apie naują patvirtintą e-AD / e-SAD;

35.2. kita valstybė narė, tai AIS automatiškai suformuoja e-AD / e-SAD duomenų bylą ir perduoda ją kitos valstybės narės kompetentingos institucijos akcizų sistemai.

36. Jei e-AD / e-SAD perdavimas gavėjui / gavėjo šalies kompetentingos institucijos akcizų sistemai sėkmingas, tuomet e-AD / e-SAD būseną pakeičiama į „Perduotas / gautas“.

37. Jei automatinis e-AD / e-SAD siuntimas kitos valstybės narės kompetentingos institucijos akcizų sistemai nepavyko (e-AD / e-SAD būseną „Neperduotas“), galimas rankinis pakartotinis e-AD / e-SAD siuntimas. Nepavykus pakartotinai rankiniu būdu išsiųsti e-AD / e-SAD, siuntėjas el. paštu AISgabenimai@vmi.lt turi kreiptis į VMI prie FM dėl e-AD / e-SAD išsiuntimo kitos valstybės narės kompetentingos institucijos akcizų sistemai.

V SKYRIUS GAUTO ELEKTRONINIO AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ VEŽIMO DOKUMENTO IR SUPAPRASTINTO ELEKTRONINIO AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ VEŽIMO DOKUMENTO PRIĖMIMAS, PERDAVIMAS GAVĖJUI IR PRANEŠIMO APIE AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ GAVIMĄ PROJEKTO RENGIMAS

38. Kai siuntėjo šalis yra Lietuvos Respublika, iš karto po to, kai e-AD / e-SAD būseną pakeičiama į „Perduotas / gautas“, gavėjas gauna pranešimą apie naują e-AD / e-SAD ir gali jį peržiūrėti AIS.

39. Kai siuntėjo šalis yra kita valstybė narė, AIS automatiškai priima e-AD / e-SAD duomenų bylą iš kitos valstybės narės kompetentingos institucijos akcizų sistemos ir patikrina gaunamo e-AD / e-SAD teisingumą.

40. Jei iš kitos valstybės narės gauto e-AD / e-SAD duomenys teisingi, gavėjas gauna pranešimą apie naują e-AD / e-SAD ir gali jį peržiūrėti AIS.

41. Gavęs prekes, gavėjas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo tokių prekių gavimo privalo pateikti e-RoR.

Jei gavėjas negali pateikti e-RoR, nes AIS nerandamas gavėjas ir / arba e-AD / e-SAD ARC numeris, tai gavėjas el. paštu AISgabenimai@vmi.lt turi kreiptis į VMI prie FM dėl rankinio e-AD / e-SAD uždarymo.

42. Kai prekės yra gaunamos į sandėlio savininko ar registruoto gavėjo nurodytą tiesioginio pristatymo vietą, už tinkamą e-RoR pateikimą yra atsakingas sandėlio savininkas ar registruotas gavėjas.

43. Jei prekės, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, atgabenamos Akcizų įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 2, 6–9 punktuose nurodytiems asmenims, e-RoR projektą gavėjo vardu rengia VMI prie FM. Tam prekių gavėjas el. paštu AISgabenimai@vmi.lt turi pateikti informaciją apie prekių gavimo datą, gautą prekių kiekį (nurodyti perteklių arba trūkumą) ir dokumentus, patvirtinančius prekių gavimą.

44. e-RoR projektas rengiamas, vadovaujantis Reglamento ir jo priedų nuostatomis bei Taisyklių V ir VI skyriuje išdėstytomis nuostatomis.

45. Kiekvienam pradėtam rengti e-RoR projektui AIS suteikia būseną „Ruošiamas“.

46. Gavėjas gali redaguoti tik e-RoR projektą, kurio būsena „Ruošiamas“.

47. Gavėjas atsako už e-RoR nurodytų duomenų teisingumą.

VI SKYRIUS

ELEKTRONINIO PRANEŠIMO APIE AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ GAVIMĄ DUOMENŲ TVIRTINIMAS IR JO PERDAVIMAS SIUNTĖJUI

48. e-RoR projektą, kurio visi reikalingi laukai užpildyti, gavėjas gali registruoti ir patvirtinti. Kai laukai užpildomi lietuvių kalba, atitinkamame e-AD / e-SAD lauke turi būti nurodytas naudotos kalbos kodas „LT“.

49. Prieš e-RoR patvirtinimą AIS automatiškai tikrina e-RoR projekto duomenų teisingumą. Jei e-RoR:

49.1. projekte yra klaidų, AIS pateikia klaidų sąrašą. Toliau veiksmai nevykdomi, t. y. e-RoR nepatvirtinimas. Tokiu atveju e-RoR gavėjas turi redaguoti e-RoR projektą;

49.2. e-RoR projekto duomenys teisingi, e-RoR užregistruojamas ir patvirtinamas.

50. Jei siuntėjo šalis yra Lietuvos Respublika, apie patvirtintą e-RoR AIS informaciniu pranešimu informuoja siuntėją ir VMI prie FM.

51. Jei siuntėjo šalis yra kita valstybė narė, tuomet AIS automatiškai suformuoja e-RoR duomenų bylą ir perduoda ją kitos valstybės narės kompetentingos institucijos akcizų sistemai.

52. Jei e-RoR perdavimas siuntėjui / siuntėjo šalies kompetentingos institucijos akcizų sistemai sėkmingas, tuomet e-RoR būsena pakeičiama į „Perduotas / gautas“.

53. Jei automatinis e-RoR siuntimas kitos valstybės narės kompetentingos institucijos akcizų sistemai nepavyko (e-RoR būsena „Neperduotas“), galimas rankinis pakartotinis e-RoR siuntimas. Nepavykus pakartotinai rankiniu būdu išsiųsti e-RoR, gavėjas el. paštu AISgabenimai@vmi.lt turi kreiptis į VMI prie FM dėl e-RoR išsiuntimo kitos valstybės narės kompetentingos institucijos akcizų sistemai.

VII SKYRIUS

GAUTO ELEKTRONINIO PRANEŠIMO APIE PREKIŲ GAVIMĄ PRIĖMIMAS

54. Kai gavėjo, kuris pateikia e-RoR, šalis yra Lietuvos Respublika, iš karto po to, kai e-RoR būseną pakeičiama į „Perduotas / gautas“, siuntėjas gauna pranešimą apie gautą e-RoR ir gali jį peržiūrėti AIS.

55. Kai gavėjo, kuris pateikia e-RoR, šalis yra kita valstybė narė, tuomet AIS automatiškai priima e-RoR duomenų bylą iš kitos valstybės narės kompetentingos institucijos akcizų sistemos ir patikrina iš kitos valstybės narės gaunamo e-RoR teisingumą.

56. Jei iš kitos valstybės narės gauto e-RoR duomenys teisingi, AIS išsaugo e-RoR duomenis prie atitinkamo e-AD / e-SAD pagal ARC. Siuntėjas gauna pranešimą apie gautą e-RoR ir gali jį peržiūrėti AIS.

57. Jei siuntėjo šalis yra Lietuvos Respublika, po to, kai atitinkamam e-AD užregistruojamas e-RoR, kurio būseną „Perduotas / gautas“, AIS automatiškai atlaisvina siuntėjo laidavimą (garantiją) ar piniginių užstatą.

58. Jei atitinkamam e-AD e-RoR nėra užregistruojamas per 5 darbo dienas nuo numatomos prekių gavimo dienos, AIS užlaiko laidavimo (garantijos) arba piniginių užstatą sumą, kuria buvo užtikrintos galinčios atsirasti mokestinės prievolės.

Jeigu, pasibaigus 4 mėnesių laikotarpiui nuo prekių gabenimo pradžios, siuntėjas nesumoka priklausančių mokėti akcizų arba nepateikia įrodymų, kad kitoje valstybėje narėje akcizai sumokėti (arba prekės nuo akcizų mokėjimo yra atleistos), arba jeigu yra daugiau kaip trys neužregistruoti e-RoR, AIS užlaiko gabenimams naudotų (arba vietoj jų pateiktų) laidavimų (garantijų) arba piniginių užstatų sumą, apskaičiuotą pagal visas e-AD nurodytas gabentų prekių sumas.

59. Atsižvelgiant į tai, kokią reikšmę gavėjas nurodė e-RoR laukelyje „Gautų prekių bendra išvada“, keičiasi e-AD / e-SAD, prie kurio registruotas atitinkamas e-RoR, būseną. Nauja e-AD / e-SAD būseną gali būti:

- 59.1. Pristatytas;
- 59.2. Pristatytas su neatitikimais;
- 59.3. Atsisakytas;
- 59.4. Iš dalies atsisakytas.

60. Tais atvejais, kai gavėjas e-RoR laukelyje „Gautų prekių bendra išvada“ nurodo reikšmę „Prekių gavimas patvirtintas, tačiau nepatenkinamas“, o laukelyje „Nepasitenkinimo priežastys“ nurodo reikšmę „Perteklius“ arba „Trūkumas“, laukelyje „Gabenamo kiekio perviršis / trūkumas“ privalo nurodyti skirtumą tarp e-AD / e-SAD nurodyto ir gauto kiekio.

61. Kai gavėjas e-RoR nurodo trūkumą, AIS užlaiko laidavimo (garantijos) arba piniginių užstatą sumą, apskaičiuotą pagal nurodyto trūkstamo prekių kiekio akcizų sumą ir siuntėjui nustatytą laidavimo (garantijos) arba piniginių užstatą dydį.

62. Jei e-AD / e-SAD, prie kurio registruotas e-RoR, būseną pasikeičia į „Atsisakytas“, „Iš dalies atsisakytas“, siuntėjas privalo per 5 darbo dienas pakeisti atsisakytų prekių paskirties vietą. Atsisakytų prekių paskirties vieta keičiama, vadovaujantis šių Taisyklių IX skyriuje nustatyta tvarka.

63. Jei siuntėjas nepakeičia e-AD paskirties vietos per Taisyklių 62 punkte nurodytą terminą, AIS užlaiko laidavimo (garantijos) arba piniginių užstatą sumą, kuria buvo užtikrintos galinčios atsirasti mokestinės prievolės. Jeigu, pasibaigus 4 mėnesių laikotarpiui nuo prekių gabenimo pradžios, siuntėjas nesumoka priklausančių mokėti akcizų arba nepateikia įrodymų, kad kitoje valstybėje narėje akcizai sumokėti (arba prekės nuo akcizų mokėjimo yra atleistos), AIS užlaiko tam gabenimui naudoto (arba vietoj jo pateikto) laidavimo (garantijos) arba piniginių užstatą sumą, apskaičiuotą pagal visą e-AD nurodytų gabentų prekių sumą.

64. Laidavimo (garantijos) arba piniginio užstato sumas, kurios buvo užlaikytos, VMI prie FM naudoti grąžina pagal siuntėjo el. paštu AISgabenimai@vmi.lt pateiktą laisvos formos prašymą, kai siuntėjas sumoka mokėtinus akcizus arba pateikia įrodymus, kad kitoje valstybėje narėje akcizai sumokėti arba prekės nuo akcizų mokėjimo gali būti atleistos.

65. Kai prekės yra gabenamos tarp kitų valstybių narių per Lietuvos Respublikos teritoriją ir tokio gabenimo metu nustatomi gabenamų prekių kiekio neatitikimai, kurie nebuvo anksčiau nustatyti, ar gabenimo pažeidimai, tokią informaciją Reglamente Nr. 389/2012 nustatyta tvarka VMI prie FM persiunčia siuntėjo / gavėjo valstybės narės kompetentingoms institucijoms.

66. Kai į Lietuvos Respubliką atgabentų prekių kiekis nesutampa su e-AD / e-SAD nurodytu kiekiu, o siuntėjas Akcizų įstatyme nustatytais terminais nesumoka priklausančių mokėti akcizų, Reglamente Nr. 389/2012 nustatyta tvarka VMI prie FM gali kreiptis į siuntėjo valstybės narės kompetentingas institucijas su prašymu informuoti siuntėją apie Lietuvos Respublikoje atsiradusią prievolę sumokėti akcizus.

VIII SKYRIUS

ELEKTRONINIO AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ VEŽIMO DOKUMENTO ATŠAUKIMAS

67. Patvirtintas e-AD gali būti atšauktas, kai e-AD siuntėjo šalis yra Lietuvos Respublika ir dar neprasidėjo prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimas (t. y. kol prekės dar neišgabentos iš išsiuntimo vietos ir dar nesuėjo laikas, nurodytas e-AD laukelyje „Išsiuntimo data ir laikas“), jeigu:

67.1. siuntėjas numato ar turi bet kokios kitos informacijos, kad gabenimas pagal iš anksto parengtą e-AD nebus įmanomas;

67.2. e-AD yra klaidų (pvz.: duomenys, nurodyti dokumente, neatitinka informacijos apie prekes, kurias ketinama gabenti, transportavimo informacija, gavėjo duomenys ar pan.).

68. Norėdamas atšaukti e-AD, siuntėjas AIS turi užpildyti e-AD atšaukimo pranešimą. e-AD atšaukimo pranešimas užpildomas, vadovaujantis Reglamento ir jo priedų nuostatomis.

69. AIS patikrina e-AD atšaukimo pranešimo duomenų teisingumą ir, jei jis užpildytas teisingai, AIS užregistruoja e-AD atšaukimo pranešimą.

70. Jei e-AD atšaukimo pranešime yra klaidų, AIS pateikia klaidų sąrašą. Tokiu atveju e-AD siuntėjas turi redaguoti e-AD atšaukimo pranešimą.

71. Jei atšaukiamame e-AD nurodyti gavėjo duomenys, AIS:

71.1. numatytuoju formatu perduoda jį gavėjo akcizų sistemai (jei gavėjo šalis yra bet kuri kita valstybė narė) arba informuoja gavėją apie e-AD atšaukimą informaciniu pranešimu (jei gavėjo šalis yra Lietuvos Respublika);

71.2. informaciniu pranešimu informuoja VMI prie FM apie e-AD atšaukimą.

72. AIS pakeičia e-AD būseną į „Atšauktas“ ir atlaisvina naudoti kitiems gabenimams atšaukto e-AD laidavimo (garantijos) arba piniginio užstato už prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimą sumą (-as).

73. Atšaukto e-AD redagavimas ar bet kokie kiti veiksmai su atšauktu e-AD yra negalimi.

74. Jeigu, suėjus laikui, nurodytam e-AD laukelyje „Išsiuntimo data ir laikas“, prekės neišgabentos iš išsiuntimo vietos ir paaiškėja, kad AIS užregistruotame e-AD yra įrašyti klaidingi duomenys, tai siuntėjas el. paštu AISgabenimai@vmi.lt gali kreiptis į VMI prie FM su prašymu atšaukti e-AD.

IX SKYRIUS

**ELEKTRONINIAME AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ VEŽIMO
DOKUMENTE IR SUPAPRASTINTAME ELEKTRONINIAME AKCIZAIS
APMOKESTINAMŲ PREKIŲ VEŽIMO DOKUMENTE NURODYTOS PASKIRTIES
VIETOS IR GAVĖJO KEITIMAS**

75. Prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimo metu siuntėjas, naudodamasis AIS, gali pakeisti gavėją / pristatymo vietą, nurodydamas naują gavėją / pristatymo vietą.

76. Galimi trys gavėjo / pristatymo vietos keitimo būdai:

76.1. keičiama gavimo valstybė narė, t. y. keičiamas ir gavėjas, ir pristatymo vieta;

76.2. gavimo valstybė narė nekeičiama, tačiau keičiamas ir gavėjas, ir pristatymo vieta;

76.3. nei gavimo valstybė narė, nei gavėjas nekeičiami, tačiau keičiama pristatymo vieta.

77. Prekių su sumokėtais akcizais gabenimo metu siuntėjas, naudodamasis AIS, gali pakeisti tik pristatymo vietą e-SAD, nekeisdamas gavėjo, t. y. nurodyti tam pačiam gavėjui priklausančią naują pristatymo vietą (prekių pristatymo adresą).

78. Gavėjo keitimas gabenimui su e-SAD yra negalimas.

79. Pats siuntėjas gali būti naujuoju gavėju, kai prekės grąžinamos siuntėjui.

80. Naujuoju gavėju negali būti Akcizų įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 3, 6–9 punktuose nurodyti subjektai.

81. Keisti gavėją ar pristatymo vietą siuntėjas gali:

81.1. po e-AD ar e-SAD patvirtinimo, kol prekės dar nenugabentos į paskirties vietą ir e-AD / e-SAD būseną yra „Perduotas / gautas“ ar „Užregistruotas“;

81.2. po prekių nugabenimo į paskirties vietą, kai tokių prekių gavėjas pateikia e-RoR su gautų prekių bendra išvada, kurios reikšmė „Prekių gavimas nepatvirtintas“ ar „Prekių gavimas iš dalies nepatvirtintas“, ir e-AD / e-SAD, prie kurio registruotas toks e-RoR, būseną atitinkamai yra „Atsisakytas“ ar „Iš dalies atsisakytas“;

81.3. gavęs AIS pranešimą apie neigiamą patikros rezultatą eksporto atveju arba gavęs pranešimą apie eksportą, kurio kodas „23 – Prekių išvežimas nepatvirtintas“.

82. Negalima keisti gavėjo ar pristatymo vietos, nurodytos e-AD / e-SAD, kurio būseną „Pristatytas“.

83. Norėdamas pakeisti gavėją ar pristatymo vietą, siuntėjas turi parengti pranešimą apie gavėjo / pristatymo vietos keitimą, vadovaudamasis Reglamento ir jo priedų nuostatomis.

84. Jei, keičiant e-AD / e-SAD gavėją ar pristatymo vietą, keičiasi kelionės trukmė, vežimo organizatorius, vežėjas, kita su vežimu susijusi informacija, sąskaitos faktūros duomenys, išvežimo operacija, tai siuntėjas privalo nurodyti ir šiuos atnaujintus duomenis.

85. Kiekvieną kartą pakeitus e-AD / e-SAD gavėją ar pristatymo vietą, AIS vienetu padidina e-AD / e-SAD sekos numerį.

X SKYRIUS

**ELEKTRONINIAME AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ VEŽIMO
DOKUMENTE NURODYTŲ ENERGINIŲ PRODUKTŲ, KURIEMS TAIKOMAS
AKCIZŲ MOKĖJIMO LAIKINO ATIDĖJIMO REŽIMAS, GABENIMO
SKAIDYMAS**

86. Siuntėjas gali suskaidyti vieną energinių produktų, kuriems taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, (toliau šiame skyriuje – energiniai produktai) gabenimą į du ar daugiau gabenimų.

87. Energinų produktų gabenimą skaidyti galima, tik jei laikomasi visų šių sąlygų:

- 87.1. energiniai produktai, kurie nurodyti e-AD, gabenami į kitą valstybę narę;
- 87.2. tokių produktų gabenimo skaidymas fiziškai bus atliekamas kitoje valstybėje narėje, kuri savo teritorijoje leidžia atlikti tokią procedūrą;
- 87.3. visoms pirminio skaidomo e-AD gabenamų energinių produktų tarifinėms grupėms atitinkamai prie siuntėjo sandėliui priskirtų prekių nurodyta veikla „Skaidyti siuntą“.
88. Skaidyti energinių produktų gabenimą siuntėjas gali:
- 88.1. po e-AD patvirtinimo, kol energiniai produktai dar nenugabenti į paskirties vietą ir e-AD būseną yra „Perduotas / gautas“ ar „Užregistruotas“;
- 88.2. po energinių produktų nugabenimo į paskirties vietą, kai tokių produktų gavėjas pateikia e-RoR su galutiniu šių energinių produktų gavimo patvirtinimu, kurio reikšmė „Prekių gavimas nepatvirtintas“ ar „Prekių gavimas iš dalies nepatvirtintas“, ir e-AD, prie kurio registruotas toks e-RoR, būseną atitinkamai yra „Atsisakytas“ ar „Iš dalies atsisakytas“.
89. Negalima skaidyti gabenimo, kurio e-AD būseną „Pristatytas“.
90. Po energinių produktų gabenimo skaidymo operacijos pirminį e-AD pakeičia du ar daugiau naujų e-AD.
91. Vienas iš naujųjų e-AD gavėjų gali būti toks pat, kaip ir pirminiame e-AD, įskaitant atvejį, kai e-AD gavėjas nenurodytas.
92. Pirminio e-AD ir visų naujųjų e-AD gabenamų energinių produktų kiekių balansas neturi pasikeisti, t. y. energinių produktų, nurodytų naujuosiuose e-AD, kiekių suma turi sutapti su pirminiame e-AD nurodytų energinių produktų kiekiu.
93. Gabenant energetinius produktus su e-SAD, skaidymas negalimas.

XI SKYRIUS

AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ, KURIOMS TAIKOMAS AKCIZŲ MOKĖJIMO LAIKINO ATIDĖJIMO REŽIMAS, GABENIMAS IŠ EUROPOS SĄJUNGOS TERITORIJOS IR IŠ IMPORTO VIETOS

94. Kai prekės, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenamos į vietą, kurioje jos bus išgabentos iš Europos Sąjungos teritorijos, turi būti rašomos e-AD.
95. Jei eksporto procedūrų įforminimo vieta yra siuntėjo sandėlis ir e-AD projektą bei elektroninę eksporto deklaraciją pateikia tas pats asmuo (t. y. sandėlio savininkas), tai e-AD „5a“ laukas gali būti neužpildomas.
96. Galimi tokie e-AD projekto, skirto eksportui, rengimo, kontrolės ir tvirtinimo atvejai:
- 96.1. e-AD projekto rengimo ir eksporto procedūrų įforminimo vieta yra Lietuvos Respublikoje;
- 96.2. e-AD projekto rengimo ir prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, išsiuntimo vieta yra Lietuvos Respublikoje, tačiau eksporto procedūrų įforminimo vieta yra kitoje valstybėje narėje;
- 96.3. e-AD projekto rengimo ir prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, išsiuntimo vieta yra kitoje valstybėje narėje, tačiau eksporto procedūrų įforminimo vieta yra Lietuvos Respublikoje.
97. Kai eksporto procedūrų įforminimo vieta yra Lietuvos Respublikoje, eksportui skirtų e-AD projekto duomenų patikrą su Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos valdomos Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemos (toliau - Muitinės deklaracijų apdorojimo sistema) pateiktais elektroninės eksporto deklaracijos duomenimis AIS atlieka automatiniu būdu ir apie patikros rezultatus informuoja siuntėją informaciniu pranešimu AIS.

98. Jei patikros rezultatai teigiami, siuntėjas ar eksporto įstaigoje siuntėjui atstovaujantis asmuo tęsia eksporto procedūras Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemoje.

99. Pagal eksporto procedūros pabaigos rezultatus, gautus iš Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemos, AIS automatinio būdu suformuoja e-RoR ir pateikia jį siuntėjui, o jei siuntėjas yra iš kitos valstybės narės, tai persiunčia tos valstybės narės kompetentingos institucijos akcizų sistemai.

100. Kai eksporto procedūrų įforminimo vieta yra kitoje valstybėje narėje, eksportui skirtų e-AD projekto duomenų patikrą ir eksporto procedūros pabaigos rezultatus elektroniniais pranešimais į AIS pateikia tos valstybės narės kompetentingos institucijos akcizų sistema.

101. AIS automatinio būdu parengia ir išsiunčia informacinį pranešimą siuntėjui ir VMI prie FM apie į AIS gautus elektroninius pranešimus.

102. Jeigu AIS automatinio būdu nesuformuoja e-RoR, siuntėjas el. paštu AISgabenimai@vmi.lt turi kreiptis į VMI prie FM dėl rankinio e-AD uždarymo ir pateikti eksportą patvirtinančius dokumentus.

103. Eksporto atvejais, kai e-AD projekto duomenų ir elektroninės eksporto deklaracijos duomenų patikros rezultatai yra neigiami, siuntėjas ar eksporto įstaigoje siuntėjui atstovaujantis asmuo gali pataisyti elektroninės eksporto deklaracijos duomenis ir pakartoti patikros procesą AIS iki teigiamo rezultato arba pakeisti e-AD projekte nurodytą paskirties vietą ir nugabenti prekes į kitą paskirties vietą arba susigrąžinti į išsiuntimo vietą.

104. Išgabenti iš importo vietos esančias Lietuvos Respublikoje prekes, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gali asmuo, kuris yra registruotas Lietuvos Respublikoje registruotu siuntėju, arba sandėlio savininkas, gabenantis prekes į savo sandėlį.

105. Siuntėjo veiksmai, susiję su e-AD projekto rengimu importo vietoje, gali būti atliekami, tik tiesiogiai prisijungus prie AIS.

106. AIS atlieka e-AD projekto duomenų patikrą su Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemoje pateiktais elektroninės importo deklaracijos duomenimis automatinio būdu ir apie patikros rezultatus informuoja siuntėją informaciniu pranešimu AIS.

107. Jei patikros rezultatai teigiami, siuntėjas gali tęsti e-AD projekto rengimo procedūras. Patvirtinto e-AD duomenų išrašą AIS pateikia į Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemą automatinio būdu.

108. Importo atvejais, kai e-AD projekto duomenų ir elektroninės importo deklaracijos duomenų patikros rezultatai yra neigiami, siuntėjas gali koreguoti e-AD projekto duomenis ir pakartoti patikros procesą AIS iki teigiamo rezultato arba nutraukti e-AD projekto rengimo procedūrą.

109. Siuntėjui patvirtinus e-AD, AIS siunčia šio dokumento duomenų išrašą į Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemą ir gavėjo šalies kompetentingos institucijos akcizų sistemai.

110. Eksporto ir importo procedūros, gabenant prekes, išrašius e-SAD, yra negalimos.

XII SKYRIUS

ATSARGINIŲ PROCEDŪRŲ TAIKYMAS AKCIZAIS APMOKESTINAMŲ PREKIŲ GABENIMUI

111. Prekės gali būti išgabentos, parengus popierinį prekių vežimo dokumentą / supaprastintą prekių vežimo dokumentą (toliau – Atsarginis lydraštis), kai siuntėjas negali pasinaudoti AIS ir pateikti į AIS e-AD / e-SAD:

111.1. apie sistemos neveikimą yra paskelbta Akcizais apmokestinamų prekių gabenimo tais atvejais, kai neveikia Valstybinės mokesčių inspekcijos Akcizų informacinė sistema ir (arba) Muitinės deklaracijų apdorojimo sistema, taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko ir Muitinės

departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2010 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. VA-97/1B-553 „Dėl Akcizais apmokestinamų prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimo tais atvejais, kai neveikia Valstybinės mokesčių inspekcijos akcizų informacinė ir (arba) Muitinės deklaracijų apdorojimo sistema, taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka arba

111.2. ilgiau nei 4 valandas neveikia AIS ir siuntėjas kreipėsi el. paštu AISgabenimai@vmi.lt į VMI prie FM dėl atsarginių procedūrų taikymo. Jei prekės gabenamos kitos valstybės narės gavėjui Atsarginį lydraštį siuntėjas gali išrašyti tik tada, kai VMI prie FM patvirtina, kad AIS sistema nepasiekiamą ar neveikia.

112. Atsarginiame lydraštyje privalo būti aiškiai matomoje dokumento vietoje nurodytas pavadinimas lietuvių kalba „Atsarginis lydraštis gabenant akcizais apmokestinamas prekes, kurioms pritaikytas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas“ ir pavadinimas anglų kalba „Fallback accompanying document for movements of excise goods under suspension of excise duty“.

Gabenant prekes su sumokėtais akcizais Atsarginiame lydraštyje privalo būti aiškiai matomoje dokumento vietoje nurodytas pavadinimas lietuvių kalba „Atsarginis lydraštis gabenant akcizais apmokestinamas prekes su sumokėtais akcizais“ ir pavadinimas anglų kalba „Fallback simplified administrative document“.

Atsarginių lydraščių rekomenduojamos formos skelbiamos AIS prisijungimo lange ir VMI prie FM interneto svetainėje.

113. Atsarginiame lydraštyje nenurodomos pranešimo tipo reikšmės.

114. Atsarginiame lydraštyje (9a stulpelyje) nurodomas tik dokumento vidinis identifikacinis numeris, kurio struktūra sudaryta iš 22 simbolių.

115. Vidinis identifikacinis numeris turi būti suteikiamas Atsarginio lydraščio sukūrimo momentu pagal taisyklę:

115.1. išvežimo operacijos kodas (2 simboliai), nurodytas Taisyklių 14.1.1–14.1.12 papunkčiuose;

115.2. subjekto trumpasis numeris – raidė A ir 4 skaičiai, kai siuntėjas yra sandėlis;

115.3. paskutiniai SEED numerio simboliai – 4 skaičiai ir:

115.3.1. raidė „D“, kai siuntėjas yra registruotas siuntėjas;

115.3.2. raidė „S“, kai siuntėjas yra sandėlio savininkas;

115.3.3. raidė „P“, kai siuntėjas yra patvirtintas siuntėjas;

115.3.4. raidė „K“, kai siuntėjas yra laikinai patvirtintas siuntėjas;

115.4. Atsarginio lydraščio rengimo būdą nusakanti raidė – „R“;

115.5. eilės numeris, tai paskutinio į AIS pateikto e-AD / e-SAD vidinis identifikacinis numeris, padidintas vienetu;

115.6. jei rašomi keli Atsarginiai lydraščiai, tai kiekvieno jų vidinis identifikacinis numeris didinamas vienetu.

116. Atsarginiame lydraštyje reikalaujami duomenys pateikiami kaip duomenų elementai ir nurodomi tokia pačia eilės tvarka, kaip e-AD / e-SAD. Visi duomenų elementai, kaip ir duomenų grupės bei duomenų pogrupiai, kuriems priklauso duomenų elementai, išreiškiami skaičiais ir raidėmis, nurodytais Reglamento I priedo „Elektroniniai pranešimai, naudojami gabenant prekes, kurioms pritaikytas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas“ ir „Elektroniniai pranešimai, naudojami akcizais apmokestinamų prekių, kurios buvo išleistos vartoti vienos valstybės narės teritorijoje ir yra gabenamos į kitos valstybės narės teritoriją pristatyti komerciniais tikslais“ 1 lentelės „Elektroninio (supaprastinto) administracinio dokumento projektas ir elektroninis (supaprastintas) administracinis dokumentas“ A ir B stulpeliuose.

117. Prieš išsiųsdamas prekes, siuntėjas el. paštu AISgabenimai@vmi.lt VMI prie FM privalo pateikti Atsarginio lydraščio kopiją.

Jeigu taikomos procedūros, numatytos Taisyklių XI skyriuje „Akcizais apmokestinamų prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimas iš Europos Sąjungos teritorijos ir iš importo vietos“, siuntėjas, prieš išsiųsdamas prekes, privalo informuoti Lietuvos Respublikos muitinės pareigūną apie atsarginės procedūros taikymą bei pranešti šio dokumento vidinį identifikacinį numerį.

118. Kai galimybė naudotis AIS atkurama, siuntėjas nedelsdamas turi:

118.1. parengti e-AD / e-SAD, suvesdamas Atsarginio lydraščio duomenis į AIS;

118.2. el. paštu AISgabenimai@vmi.lt informuoti VMI prie FM, nurodydamas Atsarginio lydraščio vidinį identifikacinį numerį ir e-AD / e-SAD suteiktą ARC.

119. Jei buvo rašomi keli Atsarginiai lydraščiai, tai kiekvieno jų duomenis siuntėjas privalo suvesti jų rengimo tvarka, kad parengtų Atsarginio lydraščio ir e-AD / e-SAD vidiniai identifikaciniai numeriai būtų tie patys.

120. Kai siuntėjas pritaiko atsargines procedūras gabendamas prekes į paskirties vietą kitoje valstybėje narėje, prieš išsiųsdamas tokias prekes, privalo informuoti gavėją apie pritaikytą atsarginį gabenimo būdą alternatyviomis ryšio priemonėmis (telefonu, elektroniniu paštu).

121. Tais atvejais, kai prekės su Atsarginiu lydraščiu gaunamos, tačiau e-AD / e-SAD į AIS nėra gautas, gavėjas apie tokį prekių gavimą privalo pranešti VMI prie FM el. paštu AISgabenimai@vmi.lt, pateikdamas Atsarginio lydraščio kopiją, kurioje būtų nurodytas gautų prekių kiekis.

Gavęs šiam gabenimui patvirtintą e-AD / e-SAD (kuris keičia Atsarginį lydraštį), gavėjas privalo nedelsdamas užpildyti e-RoR ir apie tai el. paštu AISgabenimai@vmi.lt informuoti VMI prie FM, nurodydamas Atsarginio lydraščio numerį ir vietoje jo gauto e-AD / e-SAD ARC. Pagal gautą informaciją VMI prie FM AIS turi nurodyti, kad tas e-AD / e-SAD keičia atsarginį lydraštį.

122. Jeigu AIS nepasiekiamas daugiau nei 5 darbo dienas ir tuo metu sueina terminas gavėjui pateikti e-RoR, apie tai gavėjas privalo informuoti VMI prie FM el. paštu AISgabenimai@vmi.lt ir pateikti patvirtinimui reikalingą informaciją.

123. Kai importo procedūros, neveikiant Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemai, užbaigtos, taikant veiklos tęstinumo procedūras:

123.1. siuntėjas pateikia į AIS e-AD projektą ir gauna pranešimą, kad kryžminė patikra nesėkminga;

123.2. siuntėjas privalo informuoti VMI prie FM ir Muitinės pareigūną apie atsarginės procedūros taikymą importuotų prekių gabenimui bei nurodyti e-AD dokumento vidinį identifikacinį numerį, suteiktą AIS;

123.3. siuntėjas išrašo Atsarginį lydraštį, vadovaudamasis Taisyklių 113–119 punktais.

124. Siuntėjas, gavęs AIS siunčiamą pranešimą apie neperduotą e-AD į Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemą, privalo inicijuoti šio e-AD perdavimą alternatyviomis ryšio priemonėmis (elektroniniu paštu ar raštu), o sistemai atsistačius – pakartoti elektroniniu būdu iš AIS.

125. Tais atvejais, kai gabenimo eksportui procedūros pradėtos, naudojant Atsarginį lydraštį, o eksporto procedūros atliktos, naudojantis elektronine Muitinės deklaracijų apdorojimo sistema:

125.1. siuntėjas VMI prie FM turi pateikti eksportą patvirtinančių dokumentų duomenis;

125.2. VMI prie FM rankiniu būdu AIS turi parengti pranešimą apie prekių eksportą siuntėjo nurodytam e-AD.

126. Kai išrašytam e-AD eksporto procedūros atliktos, taikant eksporto veiklos tęstinumo procedūras:

126.1. siuntėjas turi VMI prie FM pateikti eksportą patvirtinančių dokumentų duomenis;

126.2. VMI prie FM rankiniu būdu AIS turi parengti pranešimą apie prekių eksportą siuntėjo nurodytam e-AD.

127. Informaciją, gautą iš kitų valstybių narių apie pritaikytas atsargines procedūras, gabenant prekes į Lietuvos Respubliką, VMI prie FM skelbia AIS prisijungimo lange.

XIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

128. Kai prekių gabenimas yra sustabdomas / pasibaigia dėl nenumatytų įvykių (pvz.: sugenda transporto priemonė, keičiasi vežėjas, prekės sugadinamos, sunaikinamos ar negrįžtamai prarandamos, įvyksta vagystė, avarija, prekės sulaikomos kompetentingų pareigūnų), siuntėjas nedelsdamas privalo informuoti VMI prie FM el. paštu AISgabenimai@vmi.lt ir nurodyti e-AD / e-SAD numerį, datą, laiką ir pateikti informaciją apie įvykį.

129. Tais atvejais, kai siuntėjas / gavėjas e-AD / e-SAD ketina apsikeisti su AIS, naudodamasis WEB Services informacinių technologijų sąsaja, VMI prie FM šiai sąsajai įdiegti reikalingas funkcinės ir techninės specifikacijas skelbia VMI prie FM interneto svetainėje.

130. Už Taisyklių nevykdymą ar netinkamą vykdymą taikoma atsakomybė Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas Nr. [VA-100](#), 2011-09-30, Žin., 2011, Nr. 120-5689 (2011-10-05), i. k. 1112055ISAK00VA-100
Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2010 m. rugpjūčio 2 d. įsakymo Nr. VA-88 "Dėl Akcizais apmokestinamų prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo ir kai kurių valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymų pripažinimo netekusiais galios

2.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas Nr. [VA-9](#), 2012-01-31, Žin., 2012, Nr. 21-992 (2012-02-15), i. k. 1122055ISAK0000VA-9
Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2010 m. rugpjūčio 2 d. įsakymo Nr. VA-88 "Dėl Akcizais apmokestinamų prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas Nr. [VA-38](#), 2014-06-06, paskelbta TAR 2014-06-06, i. k. 2014-07233
Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2010 m. rugpjūčio 2 d. įsakymo Nr. VA-88 „Dėl Akcizais apmokestinamų prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas Nr. [VA-43](#), 2022-05-04, paskelbta TAR 2022-05-04, i. k. 2022-09393
Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2010 m. rugpjūčio 2 d. įsakymo Nr. VA-88 „Dėl Akcizais apmokestinamų prekių, kurioms taikomas akcizų mokėjimo laikino atidėjimo režimas, gabenimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

